

Korošec.

Gospodarski in političen list za koroške Slovence.

Izhaja vsak petek
v Kranju.

Velja za celo leto 4 K in se plačuje naročnina in inserati naprej. Vsi rokopisi, pisma in druge pošiljke naj se pošiljajo na uredništvo in upravnništvo »Korošca« v Celovcu. Rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plačuje za enostopno petil-vrsto za enkrat 12 v, za dvakrat 18 v, za trikrat 24 v, za večkrat po dogovoru.

Posamezne številke
stanejo 10 vin.

Štev. 7.

V Celovcu, v petek, dne 3. januarja 1908.

Leto I.

Za novo leto.

Minuli so božični prazniki in staro leto se je poslovilo od nas! Staro leto je vzelo seboj marsikaterega znanca iz naše srede. Tukaj se je poslovil dragi oče, tam ljuba mati. Iz druge hiše zopet je odišel priden otrok. Nekateri so se poslovili v najboljših in najlepših letih, drugi zopet v starosti, v kateri že samodsebe mislimo na drugi svet.

Ostali smo sami! In sedaj ob koncu leta je naša dolžnost, da se najprej spominjamo teh, kateri so nas obenem s starim letom zapustili. Lahka naj jim bo zemlja in prijetnejše novo življenje, kakor tu na zemlji!

Naša dolžnost pa je tudi, da se ne spominjamo samo naših najboljših sorodnikov in znancev, temveč da se spominjamo tudi celega dragega nam slovenskega naroda in njegove usode v starem letu. Tudi ta spomin ni posebno vesel. Človeški rod še ni prišel do spoznanja, da ima vsak človek pravico razvijati se po svojih močeh in rasti prosto, kakor raste drevo na rodovitni zemlji. Kakor greni mnogokrat sosed sosedu življenje, tako še vedno zatirajo močnejši narodi slabejše in napreden narod tistega, ki je zaostal. Slovenski narod pa je od vseh strani obdan od močnejših narodov, na eni strani od Italijanov, na drugi od Nemcev, na tretji od Ogrov i. t. d. Posebno italijanski in nemški narod sta si znala pridobiti tekom več stoletij moč tudi nad tisto zemljo, katero je zasedel že davno prej slovenski narod. Predno so bili v naših krajih Nemci in Italijani, smo bili tukaj Slovenci! Toda ker so bili Nemci

močnejši, in pa tudi ker smo bili Slovenci sami od sebe needini in sami klicali druge narode na pomoč proti svojemu bratu, prišli so v naše dežele Nemci in Italijani in pri nas ostali. In kako tudi ne?! Saj je vendar slovenska zemlja ena najlepših! Slovenska zemlja pa nima samo lepih krajev, ona ima tudi rodovitne doline, bogate gore in mogočne reke, v katerih se lahko razvija kmetijstvo, trgovstvo in obrtnija. Zato popolnoma razumemo, da so tujci ostali v naših krajih. Ker pa so bili močnejši, zasedli so stare gradove prejšnjih slovenskih knezov in začeli so od tam dajati nam postave. Postali so gospodje, naš narod pa hlapec na lastni zemlji!

Toda tudi v našem narodu zavrelo je leta 1848, in tudi naš narod je spoznal, da ima pravico biti na svoji zemlji svoj gospod! Od tedaj pa, ko se je zbudil, ima hude boje s tistimi, ki so bili gospodje in hočejo ostati še vedno gospodje.

Skoraj gori do tirolske meje je bila Koroška pred več stoletij last Slovencev. Tedanje meje so šle daleč nazaj in samo en kos lepe koroške dežele je še naš. Drugod prebivajo Nemci. Toda te zemlje, najlepšega dela Koroške, katerega še imamo, tega si ne pustimo odvzeti! Mi ne sovražimo Nemcev! S poštenim sosedom ravnamo pošteno in odkrito. Toda to zahtevamo od njih, posebno od tistih, ki so razsejani po slovenskem delu Koroške, da spoštujejo tudi nas, da nas nimajo za manj vredne in da nas ravno tako spoštujejo! V tem oziru smo se morali žalibog v pretečenem letu pritoževati!

In sedaj je prišlo novo leto! Pri tej priliki se spominjamo pesnikovih besed: „Življenje ni

praznik, življenje je delavni dan!“ Zato kliče tudi „Korošec“, odkar je začel izhajati: „Na delo!“ in ponavlja ta klic tudi sedaj ob novem letu. S tem, da samo druge zmerjamo z „nemškutarji“ in „nemčurji“ — s tem, da napadamo osebe, s tem, da se priredi pred volitvami kak shod in samo zmerja in zabavlja — s tem se ne doseže kaj!

Narod, ki hoče živeti, mora napredovati in mnogo čitati, se mora učiti v vsakem oziru! Narod, ki hoče rasti, mora biti gospodarsko močan! In tudi zato je treba posebno dela, o katerem je „Korošec“ pisal že mnogo! Treba pa je tudi, da se združijo vsi tisti, ki v tem smislu napredno mislijo! Mi spoštujemo vsakega, ki odkrito misli z našim narodom, in pozdravljamo vsako delo za napredek našega naroda! Če pa vidimo, da se ne dela za koroške Slovence, ampak za kranjski klerikalizem, potem je naša dolžnost, da se temu zoperstavimo! Kranjski klerikalizem koroškega kmeta ne bo rešil, pač pa gospodarsko delo in izobrazba!

Vsakemu, kdor dobro misli z našim narodom, damo ob novem letu roko in ga kličemo v našo družbo, da bomo združeni postali močni! V tem smislu želimo tudi mi celemu slovenskemu narodu, posebno pa slovenskim Korošcem srečnejše in veselejše novo leto, kot je bilo staro!

**Slovenci, ne zablite družbe
SV. CIRILA IN METODAJ**

PODLISTEK.

Pod humberškim grofom.

Zgodovinska povest iz prejšnjih stoletij. (Dalje.)

Melanija, vstopivša v sobo, je takoj opazila, da so se vršili resni pogovori. Grof Henrik je sicer izkušal pregnati resnost prejšnjih pogovorov o Melaniji in sinu Gundakarju z nekaterimi ljubeznivimi šalami, toda ves pogovor je bil nekako posiljen. Kar se spomni grofica zadnjega roparskega napada.

„Jih še vedno nimate?“ vpraša grofa Henrika.

„Ne, ljuba moja svakinja,“ odgovarja grof Henrik.

„Kaj bi bilo, če bi Tebe postavili za preiskovalnega sodnika?“

„To bi bilo ravno tako, če bi postavili volka za pastirja,“ reče grof Karol nekako zaničljivo in odide iz sobe, češ, da ima nujne opravke.

„Kaj pomeni to,“ vpraša začudeno grof Henrik, „se mogoče ta napad dopada moji svakinji.“

„Skoraj bi Vam pritrdila, če bi vedela, da tem roparjem ugaja samo gosposki plen in da pustijo ubožno ljudstvo pri miru!“

„Oho, kako veleizdajalske misli rojijo pa Vaši lepi glavici! Seveda če se pogleda v te črne ognjene oči . . .“

„O, ne, ne boste me zadeli, četudi mislite s tem morda . . .“

„Nič ne mislim, družega, kakor da ste iz južnih krajev . . .“

„In da je pri nas v Italiji,“ dopolnjuje grofica Melanija, „roparstvo doma! Ali niste to hoteli reči?“

„Da, v tem smislu, da Vi to lažje razumete kakor mi!“

„Seveda ker ste vajeni samo gospodovati in ker ste vajeni, da se Vam ljudstvo brez nevolje klanja in Vam polni Vaše gradove!“

„Kako ste lepa v svojem navdušenju! Sreča je, da ne pridete v dotiko z našim dobrim slovenskim ljudstvom. Vi bi ga znali spraviti še na kriva pota!“

„Kaj, dobro ljudstvo; hlapčevsko ljudstvo, ki Vam s klobukom v roki donaša svoje pridelke, svoj trud in, če treba, daruje tudi svoje življenje!“

„Oho, saj vendar skrbimo tudi za ljudstvo, mu dajemo dobre postave, mu dajemo pravico in ga varujemo z mečem v roki!“

„No, toraj tudi neumno ljudstvo, ki si ne zna samo deliti pravice in delati postave! Kaj pa so

delali tedaj, ko še ni bilo Vas?“

„Needini so bili,“ pravi smeje grof Henrik, „in zato smo morali mi priti, draga svakinja; pač volja božja!“

„Volja Vašega meča, ne božja in volja tega hlapčevskega ljudstva, ki menda nima ne krvi, ne mozga in namesto hrbitišča — gumi!“

„Kaj se hoče, zadovoljno je, če ga varujemo!“

„Ha, ha, varujete! Kdo ga varuje? Kdo pa preliha kri? Vendarle zopet Vaši podložniki, ki morajo pustiti ženo in otroke, da gredo za Vas v boj, katerim sovražnik požge hiše in stanovanja, dočim branijo moški Vaše gradove, ženske in otroci pa iščejo pribežališča po gorah!“

„No, če odbijejo sovražnika, branijo obenem vendar tudi svoje domačije!“

„Saj pri tem nič ne pridobijo! Saj je vseeno, kateremu gospodu delajo tlako in roboto, hlapci in podložni vendarle ostanejo!“

„Ker so neumni. Oh, kako zaničujem to hlapčevanje!“

„No, oprostite, potem Vas pa ne razumem, da Vam ni ljubše, če roparji napadajo in morijo rajše navadnih ljudi, kakor pa plemenitaše?“

„O, ne, tega mi pa zopet prepove moje srce! Če so tudi neumni, vendar zato trpe zadosti! Naj bi tudi še po drugih trpeli?“

Naročajte pravi domači koroški list „Korošec“!

Čuvajte in krmite naše ljubke gozdne ptice!

Dopis.

Koliko in koliko se je že pisalo o koristi naših gozdnih ptičev, to tu ponavljati bi bilo radi pomanjkanja prostora odveč. Pa žali bog, ravno tem živalicam se godi najslabeje. Kar imamo ptičelivk, in med te prištevamo naše najzlahotnejše pevce, te skoraj vse polovijo nikdar siti Italijani, kadar se te ptice selijo na topli jug, ter so bile toli nesrečne, da so si izbrale pot čez morje preko Italije. Le one ptice, katere so si izbrale pot čez morje preko Balkana in Rusije, utekle so usodi, da niso izginile v nikdar sitih želodcih polentarjev. Polentarji celo našim ljubkim lastavicam ne prizanašajo! Milijone in milijone lastavic, katere so nam drage in svete, nam ti nikdar siti požeruhi uničijo vsako leto. Pa vendar te ptice nam koristijo le v času njih bivanja med nami, t. j. od pomladi do konca poletja. Imamo pa ptiče, kateri nam zvesti ostanejo celo leto, nam toraj tudi v zimskem času koristijo, ves ljubi dan se preletavajoč od drevesa do drevesa pri tem iskajoč linčic in drugih mrčesov pod lubjem. Te ptice so toraj z gospodarskega stališča za nas štirikrat več vredne kakor ptice selivke. Med te ptice prištevamo vse vrste žoln, senic in plezavce in jih zovemo, ker gnezdiijo in spijo v duplah, duplivke. O, koliko vredna je že samo ena senica za našega kmeta! Ko bi hotel to naš še neuki in malorazsodni kmet upoštevati! In vendar se število teh ptičev vidno manjša. Na kak način, se bo vprašalo, saj te ptice pri nas ostanejo celo leto in ne zaidejo v zanje toliko osodepolno deželo polentarjev? Odgovor je kaj lahek: Opustošenje naših gozdov, vsled tega pomanjkanje dupl, v katerih morejo te ptice gnezdit, je največ krivo, da se število teh ptičev tako krči, in tu žalibog še eden vzrok. Senice imajo slabo lastnost, da gredo kaj rade v nastavljene jim pasti. Lovijo jih pa otroci naših slovenskih kmetov jim postrizejo peroti, ter jih pustijo letati po sobah (hišah), da jih mačke polovijo, ali na drug način poginejo. In stariši to vse mirno gledajo, mesto da bi otroke pošteno naklestili! Kaj pa občinska predstojništva? Nič in zopet nič! Mesto da bi na občinske stroške pustila te za kmeta prekornostne ptiče v zimskem času krmiti, župani čestokrat mirno gledajo, kako njihovi lastni otroci lovijo senice. In to je ravno prav žalostno. Tak župan toraj ni v stanu proti drugim energično nastopiti, če njegovi lastni otroci mirno lovijo ptiče. To bo vsak uvidel! Obračamo se pa na naše vrlo učiteljstvo, da ono stori v šoli potrebno dolžnost in v tej zadevi ukrene potrebne korake; učitelj lahko poizve v

šoli, kdo izmed učencev lovi ptice senice in potem lahko dotične učence primerno pouči in kaznuje. Tu moramo še nekaj omeniti. V naši vaški šoli je g. učitelj učenca kaznoval radi ptičjega lova in to vsled ovadbe zastopnika društva za varstvo živalij za Kranjsko. In kaj pa oča dotičnega učenca? Razsajal je in znosil se nad učiteljem, češ, kako pa to, da pri nas otroci ne bi smeli loviti ptičev, saj je vendar to nedolžno veselje in se smejo ponekod celo javno na trgu ptiči prodajati? Če je to res, potem je to pravi škandal za oni kraj! Saj vendar nismo v Kalabriji! Vedno toži naš kmet o slabih letinah: „Oh, črv je vse požrl“, a revež ne pomisli, da nam vedno bolj in bolj ljubkih gozdnih ptičev primanjkuje in nevedno ljudstvo ne pomisli, da z lovenjem naših prekornostnih ptičev si samo največ škoduje. Toraj, slovenski posestniki, ne pustite še nadalje, da Vam bodo Vaši lastni otroci Vam v škodo ptiče (senice) lovili.

Dopisi.

Koroška.

Podljubelj. Čuje se, da je kupil Antoničevo puškarijo na Dobravi pri Borovljah borovski župan in puškar Ogris in drugovi.

Borovlje. Prišel je pred kratkim v Borovlje neki Turek. Slučajno sem prišel z njim skupaj. Pripovedoval mi je med drugim tudi, da je bil na pošti, pa ne v gostilni „zur Post“, marveč na poštne uradu in je hotel tam oddati rekomandirano pismo. A čakati je moral čez pol ure, predno je dobil potrdilo. Čudil se je, da je tam nastavljenih toliko žensk. Na Turškem tega ni in tudi ne sme biti. Še bolj pa se je čudil, da je moral čakati čez pol ure, predno je dobil potrdilo, akoravno ni bilo bogve koliko ljudi. Pravil mi je, da so razmere na Turškem, posebno pa v Macedoniji, kjer je on doma, zelo slabe. Takih pa, kakršne so na pošti v Borovljah, še na Turškem ni. Povedal sem mu, da se pripravljajo nekatere gospodične za poštne uradnice in da še niso v uradovanju izurjene. „Ali nimate na Avstrijskem poštah kurzov, kjer bi mogle gospodične praktcirati in se za svoj poklic pripravljati?“ me je vprašal še bolj začudeno. Pojasnil sem mu, da je v Celovcu tak kurz, a jaz sam ne vem, zakaj tega ne obiskujejo. Jezilo me je, da se kak Turek izpodtika na naših razmerah, posebno pa, ker nisem hotel verjeti, da bi bilo na naši pošti tako slabo. Vprašal sem nekatere domače ljudi, ki imajo na pošti večkrat opraviti in glej ga, pripovedovali so mi še hujše stvari. Zdaj enkrat jih še nočem objaviti, pa jih bom, če se na pošti ne bo kmalu obrnilo na bolje.

Blistrca v Rožu. Z veseljem smo pozdravili pred leti novico, da so prišle bistriške fužine pod kranjsko industrijsko zvezo. Neznosne so bile razmere za slovensko delavstvo pod starim

gospodarjem, nič boljše pa niso sedaj. Ker se naši domači delavci ne morejo odtrgati od doma in si iskati dela drugod, so primorani delati za slabo plačo; obenem pa mislijo, da morajo tudi sicer vse storiti, kar fužinska gospoda zahteva. Pripomniti je treba, da so plače pri nas posebno za domačine zelo slabe. Pač ni tistega med delavstvom, kar se pravi sloga. Vsak gleda samo nase, namesto da bi morala zavladati med vsem delavstvom misel: vsi za enega, eden za vse. Če bi skupaj držali, bi bilo kmalu boljše.

Mimogrede omenim tudi, da nekateri privandrani mojstri bistriških fužin pri najmanjši priložnosti zmirljajo slovenske delavce in da občutijo mladeniči večkrat tudi mojstrovo roko. O priložnosti o tem več.

Črna. Že dvakrat sem vam poročal nekaj iz gorate Črne. Gotovo so te novice vas in vse bralce vašega cenjenega „Korošca“ zelo zanimalo. Zato vam poročam danes spet nekaj. Veste, kaj se pri nas večkrat zgodi? Kmet proda za mal denar svojo lepo kmetijo grofu, od katerega jo potem zopet vzame v najem in jo kot najemnik naprej obdeluje. Kot samostalen posestnik ni mogel shajati, kot najemnik in obdelovalec grofove kmetije pa mora shajati. Kmetje! spametujte se vendar in pomislite, da kot skrbiljivi samostojni gospodarji lažje dobro kmetujete, kakor kot odvisni najemniki grofovih posestev. Ne prodajajte svojih posestev, ampak gospodarite sami in dobro se vam bo godilo.

Bekštanjaska okolica. V zadnji številki „Korošca“, smo čitali, da je poslanec Grafenauer v državnem zboru očital našemu okrajnemu glavarju g. Schusterju pristranost. Izjavljamo, da mi ta neopravičeni napad na našega priljubljenega g. okrajnega glavarja globoko obžalujemo, ker nimamo vzroka dvomiti nad njegovo pravičnostjo.

Mi našega g. okrajnega glavarja visoko spoštujemo, ker ga poznamo. Sicer pa imamo tudi vzrok biti mu hvaležni, ker nam je storil mnogo dobrega ter pri vsaki priliki upošteval naše težkoče.

Gosp. poslancu Grafenauerju pa svetujemo, naj v prihodnje ne išče takih informacij pri gosp. Eratu, temveč naj se obrne na svoje zaupnike v beljaškem okraju.

Penzioniranega žandarm. stražmojstra pa opozarjamo, naj vendar enkrat opusti napade na našega obče spoštovanega g. okrajnega glavarja, ki jih je objavil že več let v „Miru“.

Več Slovencev
iz bekštanjске okolice.

(Op. ured. Ta dopis nam je v imenu tamošnjih Slovencev poslal ugleden slovenski narodnjak iz bekštanjске okolice; njegovo ime nam je porok za to, da storimo prav, ako prinesemo dopis neizpremenjen.)

Borovlje so, kar že vsak ve, napredne; napredujejo na vseh koncih in krajih. Ni pa znamenje napredka, ako človek ni varen svojega življenja ali telesnega zdravja. Največja nevarnost v tem oziru preti človeku pozimi, če so pota gladka in ledena. Če greš na primer od cerkve dol na glavni trg ali mimo pošte ali tam pri Čemru, si vsak trenotek v nevarnosti, da padeš

„Vidim, da imajo francoski revolucionarji celo na Koroškem privržence; sicer pa potolažite se: Cesar Jožef namerava izdati poseben zakon, po katerem se odpravi robota in da kmetom več pravic! Boste potem zadovoljna, milostljiva grofica-revolucionarka!“

„Če se bote le ravnali po teh postavah; bojim se samo, da so Vaše postave take, da vendar lahko naredite, kar hočete! Sicer pa upam, da ste izjema, in Vam dovoljujem, da mi poljubite roko, v dokaz, da niste jezni name!“

„Gotovo ne, milostna,“ reče grof Henrik in ji parkrat poljubi drobne bele prste; „bolelo bi me samo, če bi bili preveč nesrečni kot grofica Dietrichstein, saj je vendar grad prav lep!“

„No, z gradom sem zadovoljna. Odkar pod gradom raste vinska trta, sem mnogo rajše tukaj. Če cvete grozdje, se spominjam na svojo domovino in najrajše sedim v utici na vrtu. Moji pogledi plavajo čez Karavanke v domovino in tedaj sem tudi srečna . . .!“

Stopila je k oknu.

Na skalnato Košuto je sijalo solnce; zrak je bil čist, tako da se je lepo videlo sivo skalovje. V rožni dolini je plavala megla in delala razne valove, kakor da bi bilo tam doli jezero. Solnčni žarki niso bili v stanu predreti to oblastno meglo! Kdaj bo neki Tebi, lepa dolina, sijalo solnce svo-

bode? Kdaj se bo Tvoje ljudstvo oprostilo megle, ki ga tlači? Kdaj bo v stanu, samo sebi dati postave, deliti pravico in varovati se brez tuje pomoči? Take in enake misli, so rojile grofici po glavi, ko je vstopil sluga in povedal, da je prišel sel, poslan od mesta Celovca.

„Naj vstopi,“ ukaže grof Henrik. Kmalu potem pride sel z vžitim mestnim grbom na prsih, se globoko prikloni in reče: „Vrhovno poveljstvo in starešinstvo mesta Celovca si dovoljuje poslati Vašemu visokorodju to vabilo.“ Rekši od grofu z novim poklonom veliko rolo pergamenta, iz katerega je visel pečat mesta Celovec.

Grof Henrik razvije zavitek in odslovi sela.

„Greš jutri z nami v mesto?“ se obrne grof Henrik na grofico.

„Kaj bom neki tam videla? Sicer pa veš, da mojemu možu to ni prav! Mogoče bi znala videti Gundakarja ali kakega drugega mladega gospoda in to se menda tudi ne spodobi za grofico Dietrichstein!“

Kdo ve, kako bi se bil razvil ta pogovor, če bi ne bil pozvonil vratar in zatrobil stražnik na stolpu. Gotovo so se bližali odlični gostje.

Predno pa popišemo visoki obisk na humberškem gradu, moramo pogledati malo v Celovec, ki je bilo tudi takrat že glavno mesto. Bila je prijazna jesenska nedelja. Kakor deloma še sedaj,

je vrelo že tedaj kmetsko ljudstvo iz cele okolice popoldan v mesto; najprej so šli v „faro“ (mestna farna cerkev) k blagoslovu („žegnu“). Ker takrat škofje še niso stanovali v Celovcu, je bila pri „fari“ božja služba bolj slavnostna. Po blagoslovu pa se je ljudstvo sešlo na trgu. Tisti popoldan pa je bilo na novem trgu posebno mnogo ljudi. V bližini stare statue cesarice Marije Terezije je bil namreč napravljen oder; to je pomenjalo, da bo to nedeljo gledališče. Stalnega gledališča do tedaj namreč v Celovcu še ni bilo; igralci so prišli od drugod in so igrali deloma v neki leseni kolibi, ki je bila za to namenjena, ali pa v tako imenovanem „Ballhaus“, v bivši Raušerjevi hiši na novem trgu ali pa na prostem, navadno na novem trgu. Igralci so bili večinoma italijanski pevci, ali komikarji iz Dunaja, ali pa baletni plesalci. Za gospodo je bil napravljen prostor blizu odra in omejen z eno vrvojo, kmetje pa in navadno ljudstvo so stali zadaj in ob straneh. Ravno je začel vpiti „Kašperl“, da poje danes slavni italijanski pevec Fantini, potem pa, da bo igral „Kasperl“ igro „divji Kunibald in njegova mila žena Ambrozia“, ali pa „umor v grajski kleti“, kar je nastal med ljudstvom neki šunder. Neki napol norec se je hotel preriti do gospode in je od časa do časa čudno pokašljeval.

Nadaljevanje sledi.

in si zlomiš nogo ali roko ali se pa poškoduješ tako, da potem osem dni ne moreš tiho sedeti. Takih nevarnih potov je več. Občina bi temu lahko odpomogla, ako bi zadržala hišne posestnike, da potrosijo na takih nevarnih krajih s pepelom ali peskom. To ne stane nič in bi bila s tem storjena velika usluga vsem ljudem.

Prevalje. V eni prejšnjih številčk smo poročali, da je gospod Rosenzopf umrl. To ni res, ampak bil je samo hudo bolan in govorilo se je splošno, da je že umrl. Ako je ljudski pregovor resničen, bo sedaj še dolgo živel, kar tudi mi vsakemu želimo.

Leše pri Prevaljah. Enajstletni sin gospoda Jos. Krebsa, učitelja na Lešah, je obolel na osepnicah (kozah). Da se nevarna bolezen ne razširi med mladino, se je pouk v drugem razredu leške dvorazrednice, v katerem poučuje g. Krebs, začasno ustavil.

Spodnji Dravograd. Nek dopisnik dokazuje in pojasnjuje v „Korošču“ ugodnosti in dobiček, ki bi ga imeli okoličani od morebitne delitve sedanje občine v tržko in okoliško. Znabiti ima z gospodarskega stališča prav, z narodnega pa bi utegnili biti taka ločitev kvarljiva, n. pr. glede šole, ki jo obiskuje veliko število slovenskih otrok. Dočim se danes slovenščina vsaj v I. razredu nekoliko goji, bi jo potem znabiti po malem popolnoma izrinili. Zato pozor, rodoljubi! Dobro premislite in pretehtajte stvar!

Prevalje. Z novim letom da gosp. Henrik Filipovski, ki je, kakor smo poročali, kupil hišo gosp. Zimerla, kupljeno gostilno gosp. Pernikacu, sinu prejšnjega občinskega predstojnika, v najem, s trgovino pa se bo sam pečal.

Guštanj. Cena govejega mesa se je izdatno znižala, tako da stane sedaj 1 kg 54 do 64 kr., medtem ko se je prodajalo preje vseskozi po 72 kr. ne glede na kakovost. To znižanje cene pri nas bo gotovo tudi uplivalo na okolico, posebno na Prevalje, kjer hočejo ondodni mesarji po vsej sili držati iste visoke cene, kakor v časih, ko je bila živina silno draga.

Leše pri Prevaljah. Ker so cene ne samo vsem živlom, temveč tudi do malega vsem stvarjem jako občutno poskočile, je bilo leško delavstvo prisiljeno, da zahteva povišanje plač. Dosedanji zaslužek ne odgovarja več dejanskim razmeram in nastala draginja je tirala skoraj vsako le koičkaj večjo družino v dolg, iz katerega se je posebno delavcu težko izkupati. Delavstvo je poslalo po skupnem posvetovanju svoje zaupnike k oskrbništvu, da mu predložijo delavske zahteve. Zedinili so se po opustitvi nekaterih zahtev v naslednjih točkah: navadni delavnik (Herrenschrift) naj se plača pri vsakem delu enako po 3 K; prej se je plačevalo od K 2.20 do K 2.80. Plača akordnega dela naj se poviša za 10%. Vsak delavec naj bi dobil brezplačno 2 kg repnega olja mesečno za jamske svetilke; to bi bila polovica rabljenega. Zahtevalo se je tudi za tiste delavce, ki bodo od 1. januarja 1908 naprej upokojeni, brezplačno kurivo. Te točke je oskrbništvu sprejelo ter poslalo tozadevno ulogo generalnemu ravnateljstvu Henkelnovih rudnikov na Dunaj. Direkcija je deloma ugodila delavskim zahtevam in sicer sledeče: navadni delavnik se plača po 3 K; plača rekordnega dela se poviša za 10%; namesto brezplačnega olja se bodo upeljale nove svetilke z acetilenom, ki gorijo svetleje, se ne kadijo preveč in so torej tudi v zdravstvenem oziru jako priporočljive, povrh pa bo ta plinova luč veliko cenejša. Penzionistom pa se ni dovolilo brezplačnega kuriva. Kakor se vidi, je direkcija ustregla še precej ugodno delavskim zahtevam, kar bo izdatno lajšalo bedo med delavci.

Št. Jakob v Rožu. (Občinska volitev.) Dne 28. m. m. smo imeli tukaj občinsko volitev. V vseh treh razredih so izvoljeni slovenski možje. Nasprotniki se volitve niso udeležili, ker so spoznali, da bi bil njih trud zastonj.

Zdovle pri Glinjah. Vsak se s svojo družino, s svojimi prijatelji in znanci veseli božičnih praznikov. Ž njimi konča staro leto, ki mu je prineslo mnogo veselega, včasih tudi veliko žalostnega in želi sebi in svojim vse najboljše za novo leto. Če pa v božičnem času zadene koga kaka nesreča, jo kajpada še hujše občuti in težje prenaša. Huda nesreča je obiskala o minulih božičnih praznikih dva naša posestnika. V noči dne 23. decembra m. l. je začelo goret pri Mežnarju v skednju. Gospodar, priden in spoštovan mož, je bil ravno v Borovljah na delu. Vse v najboljšem redu je pustil, ko je šel na delo, ko je prišel domu, je našel na mestu lepe hiše in skednja — žalostno pogorišče. Četudi je zavarovan, ima vendar veliko škode. Tudi sosedno Mičiževo posestvo je bilo v veliki nevarnosti in sreča v nesreči je bila, da je prišla glinjska požarna bramba v pravem času; kajti le ona je rešila Mičiževo posestvo. Lahko si mislite, gospod urednik, kako je bilo ljudstvo prestrašeno. Gosta megla je ležala po noči po celem Rožu in zato

se ni čuditi, da se ogenj iz sosednih vasi začetkom še opazil ni. Pogorela je že ruš in šele nato so zapazili sosedje požar. Vse je govorilo o tej nesreči, o hudobni roki, ki je ogenj podjala, nikdo se ni upal mirno k počitku iz strahu pred neizprosno nesrečo. V noči, dne 24. decembra, pa je bil že zopet požar v skednju pri Orencu. K sreči so bili ljudje pri polnočnici v Glinjah, odkoder so trumoma leteli bližnjemu na pomoč. Zopet je bila glinjska požarna bramba, ki je storila svojo dolžnost in otela Orencovo hišo. Tudi Orenc ima zelo veliko škode. Zgorela mu je vsa mrva, tudi stroji, kakor mlatilnica in rezalnica so bili žrtva požrešnega ognja. Ogenj je nastal pri Orencu v isti uri kakor prejšnjo noč pri Mežnarju, in zato je sumničenje, da je zažgala v obeh krajih hudobna roka, skoraj popolnoma opravičeno in potrjeno. Oba posestnika sta zavarovana pri koroški deželni zavarovalnici. Upamo in pričakujemo, da bo storila zavarovalnica v obeh slučajih svojo dolžnost in plačala obema to, kar jima gre. Pričakujemo pa tudi, da se bo zavarovalnica spomnila tudi glinjske požarne brambe, ki je v obeh slučajih tako možato nastopila in obvarovala zavarovalnico pred večjimi izdatki.

Štajerska.

Mozirje (Stajerska). „Narodna čitalnica“ v Mozirju (Sav. dol.) je na svojem 31. letnem občnem zboru resno uvaževaje pomen novega gibanja koroških Slovencev sklenila, podpirati to gibanje s tem, da naroči edini in resnično ljudski list „Korošec“. Ista „Čitalnica“ ustanovi tudi javno ljudsko knjižnico, v čemur bi jo naj posnemale koroške čitalnice in bralna društva. Predsednikom društva je bil izvoljen trgovec g. Rud. Pevec; namestnikom g. Srečko Pribuč; tajnikom g. Drago Majer; knjižničarka pa gca. Tonči Ježovnik. (Rodoljubni pozdrav in zahvalo! Prosimo posnemanja! Uredništvo in upravništvo.)

Narodne zadeve.

„Mir“ ima menda to sveto dolžnost, da naš list v vsaki številki ozmerja s kako psovko; — drugače ni srečen. V zadnji številki imenuje „Korošca“ enkrat „pritepenca“. Mi smo že enkrat dosti jasno povedali gospodi okoli „Mira“, da ne bomo na „Mirove“ surovosti odgovarjali, ker nam surovosti ne morejo škodovati. Ravno nasprotno: Kdor zmerja, kaže, da je v zadregi in da nima pravih ugovorov in odgovorov. Prav tako se godi „Miru“, ki nima kaj pametnega odgovoriti na naše lepe in koristne članke in dopise. — Z zmerjanjem dela „Mir“ za nas pravzaprav samo reklamo, toda mi ne potrebujemo „Mirove“ podpore ter se prav lepo zahvaljujemo zanjo. Danes samo tole baramo: Kdo je „pritepenec“? Ali koroški kmetje in koroški rodoljubi, ki stojé za našim listom, ali bolj oni gospod, ki ima pri „Miru“ zdaj poleg urednika glavno besedo?

Zborovanje. V nedeljo dne 5. januarja 1908. popoldne se vrši letni občni zbor slovenske čitalnice pri Cinglcu na Trati po običajnem sporedu. — Odbor vabi na obilo udeležbo.

Šolski vestnik.

Cenjeni gospod urednik!

V zadnji številki „Korošca“ pozivljate tiste, ki želijo v šolskih zadevah kakega pojasnila, naj se obrnejo do Vas. Zatorej prosim odgovor na to-le vprašanje:

Moj fant hodi v takozvano utrakvistično šolo, kjer pa se v II. razredu slovenski jezik čisto nič več ne poučuje. Rad pa bi videl, da se moji otroci tudi v materinem jeziku nekoliko izšolajo. Ali ni predpisano, da se mora tudi slovenski jezik poučevati nekaj ur na teden? Kako pridemo do svojih pravic?

Oče.

Odgovor:

Odlok dež. šol. sveta določa, da se mora slovenščina od 3. šolskega leta naprej poučevati vsaj tri ure na teden, kateri pouk so dolžni obiskovati vsi slovenski otroci, ako stariši ob začetku šolskega leta izrečno ne prosijo, da se njih otroci oprostijo tega pouka.

Ce se torej na Vaši šoli v višjih razredih slovenščina ne poučuje, je to nepostavno.

Gotovo je v Vašem kraju še več starišev, ki si želijo vsaj nekaj slovenskega pouka za svoje otroke. Dajte nekatere pridobiti — ni jih treba dosti — da skupno, pismeno ali ustmeno, izjavite šolskemu vodstvu svojo željo. Šolsko vodstvo ji mora ustreči in Vam bo tudi rado ugodilo, če je nadučitelj količkaj pravičen človek.

Ako bi se Vaši želji ne ugodilo, se morate seve pritožiti na okrajni šolski svet in če to ne zaleže, na deželni šolski svet, ki mora v Vašem smislu razsoditi.

Sicer pa Vas prosimo, da nam sporočite o uspehu Vašega prizadevanja.

Ako je nadučitelj naš narodni nasprotnik, Vas bo znabiti skušal pregovoriti in prepričati, da so slovenske ure nepotrebne. Znabiti Vas bo strašil s tem, da se število tedenskih učnih ur zviša za kaki dve uri. Ne dajte se premotiti! Ako bi se stariši ustrašili stroškov za učne knjige, obrnite se s prošnjo do Družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki Vam gotovo pomore.

Veseli nas, da se zavzimate za pravico slovenskega jezika. Ali res ne bi zaslužil naš lep slovenski jezik, da se mu od 28 tedenskih ur posvetijo 3 ure?! Ali ni to malo, sila malo!? Spoštujmo vendar sami sebe in ne pustimo, da se naš jezik čisto potisne v kot in se ravna ž njim v šoli kakor s kakim nebodigatreba. Ali bi ne bilo prav, da bi se utroci vsaj toliko izšolali v slovenščini, da bi znali prav zapisati navadno, priprosto pismo v domačem jeziku? Ce bi bilo res, da se domačega jezika otrokom ni treba šele učiti, ker ga že tako znajo, čemu pa se ga potem učijo nemški otroci leta in leta?! Kdor kaj takega trdi, je hinavec in slepar ali pa nevednež. Zato pa se krepko potegnimo za naše nam v zakonu zajamčene pravice.

Dajte se še večkrat zglasiti! Radi Vam bomo tudi znanprej svetovali.

Tržne cene

v četrtek, dne 2. januarja 1908 v Celovcu.

		K r o n e
Rž	birn	14.—
Pšenica	„	11.20
Oves	„	5.60
Koruzna	„	9.—
Ajda	„	5.60
Proso	„	9.—
Pšeno	škafec	3.40
Fižol	kila	—24

Vabilo na naročbo.

V 4000 izvodih roma vsak petek vrli „Korošec“ po vsem Slovenskem. Ker moramo določiti **stalno naklado**, treba vsekakor, da vsi oni, ki se mislijo naročiti na list, pošljejo čimpreje naročnino na upravništvo „Korošca“ v Celovcu. Mnogo spoštovanih posestnikov s Koroškega se je že prijavilo kot naročniki, vendar pogrešamo še tega ali onega. Pa tudi izvenkoroškim, zlasti kranjskim in štajerskim rodoljubom toplo priporočamo, da nas tudi iz teh dežel kar **najizdatnejše** podpirate. Zatorej najuljudneje vabimo vse narodnočuteče Slovence, naj bodisi z naročnino, bodisi z oglasi podpirajo naš list, saj je naš list eden izmed najpotrebnejših in najpriporočljivejših že z ozirom na vzvišene cilje, katere zastopa. Na meji živimo in ako mi pademo, pride potem vrsta na Vas. **Naročnina lista — 4 krone na leto — je tako malenkostna, da jo lahko zmore vsak, komur je mar narodni in gospodarski napredek koroških Slovencev. Tedaj, dragi čitatelj, če se šteješ kot Slovenca in imaš iskrico narodnega čuta v sebi, naroči se na „Korošca“!**

Uredništvo in upravništvo „Korošca“.

Listnica uredništva.

Gospod Josip Obilčnik v Lj. Veseli nas, da ste tako navdušeni za „Korošca“, in nam pošiljate prav lepe pesmi. Ker pa imamo preveč drugih, za naše gospodarske razmere potrebnih stvari, sedaj pesmi še ne moremo prinašati. Vas iskreno pozdravljamo in prosimo, da list kolikor mogoče razširjate. — Gospod R. v P. Veselo novo leto in srčen pozdrav. Vaše stvari so pripravljene za bodoče številke. Pišite nam še kaj; nič ne pridete v Celovec?

Gospodarska vprašanja.

Sedanja opravila v čebelnjaku.

Dalje.

Dosedaj smo se bavili zgolj le z nevarnostmi, ki prete čebelam od strani živalstva. Ozrimo se pa še na škodo, katero prinaša vreme.

Zelo škodljivo vpliva na čebele hud mraz. Proti mrazu se zavarujejo čebele s toplo odejo; zato služi najbolj pezdirdje, ki je zavolj svoje bodočnosti mišim neprijetno ter se je ugibajo. Panjiležaki, to so navadni kmečki panji, se nakladajo drug na drugega in čisto skupaj, da se medseboj grejejo. Največ mraza trpe vedno spodnji panji, ker se nahajajo blizu zmrzle zemlje. Zato se naj čisto spodaj podložijo pod prvo vrsto plemenjakov prazni panji, če pa tega ni mogoče storiti, naj se pa nadeva na dno, na katerem prvi panji leže, debela plast pezdirdja ali pa sena.

Jako neljubi gost čebelam je mrzel veter, ki škoduje, ako piše naravnost proti žrelom, precej hujše nego sam mraz; veter mrazi čebele in jih vznemirja še s svojim pihanjem in mikanjem.

V varstvo proti vetru je dobro sredstvo stara odeja, ki se tako razgrne po panjih, da, navzdol viseč, čelnice zaslanja. Nekateri čebelnjaki so pa v ta namen s polknami obdžani, s katerimi morejo čebelarji ob zimskem času celo prednjo stran zapreti. Sredstva proti vetru pa služijo obenem tudi proti zapeljivim solničnim žarkom, da ne sijajo skozi žrela v panj. Ako se dajo čebele izvabiti od solca na prosto, jim je to navadno v pogubo, če bi zunaj tudi bilo že 5° ali malo več gradov toplote, kajti čebele padejo od prevelikega blišča v sneg in se od tega ne dvignejo več. Marljivi čebelarji imajo to lepo navado, da pred čebelnjakom pospravijo sneg, ali ga pa debelo potrosijo s pepelom, plevami, slamo in z drugim. Kar lahko in brez posebnih stroškov storiti moremo v prid prekoristnih čebel, tega ne smemo zamuditi in opustiti nikdar. To smo dolžni storiti ne le z ozirom na svoj lastni prihodnji dobiček, ampak tudi z ozirom na blagostanje ljubih čebelic.

Dragega bralca, ki želi kaj več zvedeti o čebelah in ki se hoče poučiti o moderni čebeloreji, na tem mestu uljudno opozarjamo na list „Slovenski čebelar“. „Slov. čebelar“, ki izhaja vsak mesec po 16 in tudi več strani velik v Ljubljani ter stane za celo leto le 2 K, prinaša zelo dobre in poučne članke o vsaki reči, ki morajo čebelarja zanimati. Ker nastopi ravno novo leto in je za čitanje tudi časa dosti, zato cenj. bralcu priporočamo, da se naroči na imenovani list.

Da želimo tudi čebelarji knjigi, ki jo je letos „Šmohorjeva Družba“ izdala, prav mnogo pazljivih in marljivih bralcev, se samoobsebi razume. Najbolj pa želimo našim čebelarjem tudi v novem letu mnogo in najlepše strdi!

Ikre (pšena) pri svinjah.

Bolezen, imenovana ikre, pri svinjah provzročijo navadne trakulje (Bandwurm). Navadno se najdejo ikre pri svinjah med muskulni (mišicami) in mišičnimi nitkami, tako na primer na zadnjih bedrah, v jeziku, v trepalnicah, na hrbtu, na in pod plečami in na vratu. Seveda ni noben del telesa varen pred njimi, tudi ne možgani. Pri živih živalih ne najdeš kakih zunanjih znakov bolezni ali pa le težko. Tuintam se najdejo ikre pod jezikom in na znotranjem delu trepalnic kot majhna okrogla zrnca in jih lahko otiplješ. Če so ikre v možganih, provzročijo večkrat božjastne

krče. Če je v telesu mnogo iker, provzročijo sušico. Z gotovostjo se lahko konstatirajo ikre le pri zaklani živali. Preiskava dokaže, da so razširjene ikre po različnih delih telesih v manjših in večjih množinah, večkrat tako, da se zdi meso kakor posejano; nahajajo se ikre v majhnih, kakor grahek velikih mehurčkih. Tako posejano meso je kakor vedlo in je bolj mehko, ko zdravo meso. Ko ga režeš, čuješ škrtanje, če ga pražiš, prasketanje. Pri kuhanju se mehurčki povečajo in jih lažje z očesom vidiš. Kuhano ali pečeno ikrato meso ima oslasten, mehek okus. Da ubraniš svinje pred ikrami, jih ne puščaj na prostor, kjer je človeško blato, v katerem so trakulje, ker takim potom dobijo svinje ikre. Če pa zavživaš ti surovo meso od ikrate svinje, dobiš trakuljo.

Zato ikrasto meso, predno ga zavživaš, vedno skuhaj ali oprži ali pa močno osoli in močno prekadi.

(Iz kmečkoga koledarja.)

Najboljši svinjaki.

Novi hlevi, pri katerih se ozira kolikor mogoče na zdravstvene zahteve, se zidajo podobno človeškim stanovanjem. Večkrat se čujejo pritožbe posestnikov, ki so si napravili take hleve z umetno ventilacijo; trdijo, da se v njih pokvari zrak in da splesni krma. R. Evers svetuje v listu za nalezljive bolezni, da se naj v hleve upelje zrak in opisuje, kako je treba napraviti dober svinjak. Nekoliko od zemlje vzdignjen mora biti, ne sme imeti močvirnatih tal, voda se mora odtekat. Da se zabrani podganam prihod v hlev, treba je obdati vnanjo stran postave z žično mrežo (z drotom). Stene se naredijo iz opeke, tla iz cementa, gnojnica se odteka po ceveh. Pri velikih hlevih se kuhinja za prašiče prizida svinjaku; v eno steno poslopja so vzdignjena korita tako, da so zvezana s kuhinjo. Skozi primerno napravljene rove prihaja sveži zrak v hlev. Kdor ima ta hlev, ni se mu treba bati različnih bolezni, katerim so navadno vzrok le mokrota, nesnaga, slab zrak in pokvarjena krma.

Odpravite temne hleve! Vojak, ki je presedel tri dni strogega zapora, pride bled in truden iz temnice. Koliko pa trpe šele živali, ki morajo ponekod vse leto prebiti v temnih hlevih! V prejšnjih časih ljudje niti slutili niso, kolike vrednosti je svetloba za telesno zdravje. Sedaj spoznavamo, da svetloba ne koristi le ljudem in rastlinam, ampak tudi živalim. V novih hlevih naprednih kmetov je dovolj oken, da dohaja zrak in svetloba vanje. Nasprotno je pa v mnogih starih hlevih še temno kot v kozjem rogu. Nesnaga in pajčevin se ne vidi, živino pa le s svetilko. Izdatek za večja okna, ki se lahko odpro, se izplača, ker ostanejo živali v svetlih, prezračenih hlevih zdrave.

Še enkrat priporočamo kmečki koledar, ki je izšel v „Narodni založbi“ v Celju. Da ustrezemo svojim bralcem, smo ga nekaj dobili v upravnistvu v Celovcu in ga damo naročnikom po znižani ceni s poštnino vred za eno krono.

Svetovna politika.

Zunanja.

Srbski kralj Peter pride v kratkem na Dunaj, da se predstavi našemu cesarju.

Ruski car in italijanski kralj se tudi hočeta videti in govori se, da bo ruski car italijanskega kralja obiskal. Obe državi namreč prav rade gledati na Balkan, posebno ker tam ni nikdar pravega miru. Turki, Srbi, Bulgari in Makedonci so med seboj vedno v laseh. Ni izključeno, da je to tudi vzrok za prej omenjeni obisk. Samo to še ni dognano, kje bosta oba vladarja prišla skupaj. Rusija je bolj za morje, ker je tam lažje, ubraniti se anarhistov, italijanska vlada bi pa rada videla, da pride ruski car v Rim. Na vsak način bo žendarmija imela mnogo opravka in tajnih policistov bo po Italiji kar mrgolelo.

Na Rumunskem je državni zbor sprejel predlog, s katerim se zboljšajo kmetijske razmere. Ustanovilo se bode skupne občinske paše, odpravilo se bo izkoriščanje kmetov od strani judov in ustanovilo se bo posebno kmetско sodišče za nekatere kmetijske zadeve.

Znotranja.

Poslanci in zastopniki vlade so večinoma vsi na počitnicah, zato tudi v tem oziru ni mnogo poročati. Naše avstrijske dežele se pripravljajo večinoma na nove deželnozborske volitve. Tudi na Koroškem poteče sedanja volilna doba 1. 1908. Kakor se govori, koroški deželni zbor pred jeseni ne bo poklican na zborovanje, čeravno bi bilo to potrebno. Marsikatera postava v korist ljudstva čaka na rešitev, kakor tudi postava za razširjenje volilne pravice. To razširjenje volilne pravice sicer ne bo tako obširno kakor za državni zbor, vendar se bo brzkone ustanovil en nov oddelek volilcev, z razširjeno volilno pravico.

Raznoterosti.

Umrl je bivši finančni minister Julian pl. Dunajewski. Dne 28. decembra je umrl Julian pl. Dunajewski v Krakovu. Bil je za časa Taaffejeve vlade finančni minister od leta 1880. do 1891. in je avstrijsko državno kaso prav lepo uredil. Bil je Poljak in je znan po svojem političnem mnenju, da je v Avstriji mogoče vladati brez Nemcev; mislil je pri tem seveda samo na napredne Nemce, kajti klerikalni Nemci so bili takrat v zvezi z Slovani. Ta zveza je še danes znana pod imenom „železni obroč.“

V New Yorku v Ameriki se zida sedaj hiša, ki bo gotovo najvišja na svetu. Visoka bo 480 čevljev, toraj čez 150 metrov in bo zazidane zemlje 500.000 kvadratnih čevljev.

Prijazen obisk je dobil nedavno neki železniški uradnik v Draždanih, ko je ravno zajutrkoval. Iz Breslave pride namreč zjutraj osebni vlak v Draždane. Ker pri zavirači zopet nekaj ni bilo v redu — trčil je vlak v steno štacije, predrl steno in priropotal v sobo, kjer je ravno neki uradnik zajutrkoval. Ta je komaj ušel skozi okno. Brzkone se je tudi šele zunaj zahvalil za prijazen obisk.

Velik uspeh mirovne konference v Haagu. Pisali smo že, da so se v Haagu zbrali zastopniki vseh dežel, da bi se posvetovali, kako se ustanovi svetovni mir in odpravijo vojske. Več mesecev so tam sedeli skupaj, dobro pili in jedli — brez vojske seveda. Končno so se razšli in — dobili vsak od svoje države — razne redove. In sedaj, ko so se vrnili domu — bi vsak pričakoval kakih uspehov — za svetovni mir.

No, prvi uspeh se je dosegel na Angleškem. Tam so namreč spoznali, da tisti bajonet, katerega imajo sedaj angleški vojaki, ne zadostuje. V rusko-japonski vojski se je pokazalo, da so Japonci radi tega toliko Rusov zaklali, ker so imeli tako pripravne za vse porabne bajonete. Angleži bodo toraj tudi upeljali japonske bajonete, da se hitreje pokolje kolikor mogoče mnogo ljudi. Kaj se vse stori za ljubi mir.

Dolgo ni užival veselja. Tistega tatu, ki je — kakor smo zadnjič poročali — pred kratkim odnesel iz arsenala (kasarne) na Dunaju 30.000 kron, so že ujeli. Zahvaliti pa se imajo zato samo poštenosti njegove bivše ljubice. Predno je letos pobegnil, se je namreč seznanil z neko žensko, ki ga je tako rada imela, da mu je zaupala hranilno knjižico z 4000 K. Goldschmid — tako je temu ime, je seveda vse vzel iz hranilnice in — zginil. Ko je sedaj na tako lahek način zopet prišel do denarja, se je pa svoje ljubice zopet spomnil in je ji poslal 4000 K pod tujim imenom nazaj. Nekdanja ljubica njegova, pa si je takoj mislila, kdo da je ta odpošiljalec in ni hotela obdržati nepošten denar. Nesla ga je na policijo; tam pa so sedaj zvedeli kraj, kjer je pred kratkim bil in so mu od tistega kraja sledili. Na Bavarskem pa so tička ujeli in pri njemu našli še čez 21.000 kron.

Policija, ki vse najde, je v Bukareštu, glavnem mestu na Rumunskem. Pred kratkim ukrala je neka pevka v Berlinu pri nekem zlatarju lepo in zlahčno verižico okoli vrat, ki je bila sestavljena iz samih biserov in bila vredna 24 tisoč kron. Pevko so kmalu imeli na varnem, toda kje da so biseri, tega pa niso zvedeli in pevka jim tega tudi ni zapela. Policija v Bukareštu, kjer je bila pevka prijeta, pa je kmalu prišla na sled tudi zlahčnim kamenom in biserom. Dali so jej — prav močnega purgirja in biseri so prišli na svetlo! Pevkinja jih je namreč pojedla in upala, da jih pri priliki skrije. Pa kaj pomaga, če policija človeku tudi že v želodec vidi.

Nesreča uboge matere. V Peploni na Španskem je delala neka mati s svojim 2 letnim sinčkom v eni veliki mlekarini in sicer v bližini velikega kotla. Ko se je malo odstranila, je zlezal otrok na čuden način do kotla in padel v mleko, ki je notri kuhalo. Otroka so zastonj iskali in našli šele zvečer popolnoma razkuhanega v kotlu.